हिरण्यमभवत्। तद्दुर्वर्णस्य हिरण्यस्य जन्म। स द्वितीयमतप्यत। सोऽताम्यत्। स प्राङ्बाधत। स देवानसृजत। तदस्य प्रियमासीत्। तत्सुवर्णꣳ हिरण्यमभवत्। तत्सुवर्णस्य हिरण्यस्य जन्म। य एवꣳ सुवर्णस्य हिरण्यस्य जन्म वेद [५]। सुवर्ण आत्मना भवति। दुर्वर्णोऽस्य भ्रातृव्यः। तस्मात्सुवर्णꣳ हिरण्यं धार्य्यम्। सुवर्ण एव भवति। एनं प्रियं गच्छति नाप्रियम्" इति। स प्रजापतिः पञ्चहोतृमन्त्रं सृष्ट्वा तेन होतुमलब्धे हविषि सोमस्य शरीरं हविष्ट्वेन लब्धः। पञ्चहोतृमन्त्रेण तं सोमं हुत्वा श्रान्तवान्। श्रान्तः सन् असौ प्रत्यङ्बाधत निरुद्धप्राणवृत्तिः सन् शरीर एव महतीं पीडां प्राप्तवान्। तस्यामुपद्रववेलायामसुरानसृजत। तेषामसुराणां सृष्टिहेतुभूतं तत्पीडायुक्तं शरीरमस्य प्रजापतेरप्रियमासीत्। तच्चाप्रियं शरीरं दुर्वर्णहिरण्यरूपेण निष्पन्नम्। न हिरण्यशब्दः सुवर्णलोकवाची अत्र। तत्र दुर्वर्णविशेषणात् रजतसीसताम्रादिवाची भवति। तदेवं रजततामादिरूपस्य लोहस्य लोके जन्म सम्पन्नम्। स प्रजापतिर्द्वितीयवारं पञ्चहोतृमन्त्रेण सोमद्रव्यहोमरूपं तपः कृत्वा श्रान्तः प्राङ्बाधत। अतिप्राणत्वात् श्वासनिरोधमन्तरेण समग्रमन्तरे ध्यातवान्। तस्मिन्नवसरे देवानसृजत। ते देवाः स्वशरीरसौन्दर्य्येण मणिमुक्ताद्याभरणेन सुवर्णेन च युक्ता अभवन्। तद्वैपरीत्येन भ्रातृव्यो दुर्वर्णं भवति। यस्मादेव सुवर्णं प्रशस्तं तस्मात् पुरुषेण हस्तकर्णादौ सुवर्णाभरणं धार्य्यते। तेन लोकद्वयेऽपि रमणीयो भवति। एनं सुवर्णधारिणं पुरुषं